

bivalstvo je ob zmagoslavnem vходу generala Franca predrla vojaške vrste in je poljubljalo nacionalne vojake. Zvečer po zasedbi je izdal general Franco proglas na

narod, v katerem poziva k skupnemu delu za osvobodeno Španijo.

Barcelona bo glavno mesto nacionalne Španije.

Kako pišejo ...

Slavospev svobodomiselnosti. »Jutro« (27. januarja) je zapelo po »Sokolskem glasniku« slavospev svobodomiselnosti, ki jo je sprožila francoska revolucija s svojimi liberalnimi nauki in brez katere bi baje naš narod ne imel niti polovice tega, kar danes uživa. Val svobodomiselnosti, to je treba proti povečevanju laži-svobodomiselnosti resnici na ljubo poudariti, je zajel tudi nemštvo bivše Avstrije. Zgodovina na spričuje, da ni bilo bolj strupenega in v svoji zagrizenosti bolj dosledno delujočega sovražnika slovenskega naroda in njegovih narodnih pravic, kot je bilo nemško nacionalno svobodomiselstvo. Kako je torej moglo biti svobodomiselstvo rešilno za naš narod? »Jutrova« zmedena logika se stopnjuje v tej-le trditvi: »Zlasti Slovenija bi še dolgo živela v strahotah Metternich-Sušteršičeve reakcije, če ne bi svobodoljubni in demokratski duh vzgojil novih nacionalnih pokolenj.« Torej Metternich-Sušteršičeva nazadnjaška kompanija! Kdaj je deloval Metternich? Bil je vodilni avstrijski državnik v tej državi v 1. polovici 19. stoletja, strmoglavljen po revoluciji leta 1848, umrl leta 1859. Sušteršič pa je bil slovenski poslanec v sedanjem 20. stoletju. In vendar ju svobodomiselni modrijan spravlja skupaj kot kompanjona nazadnjaštva! Z logiko so liberalci vedno navzkriž.

»Kmetijski list« (25. januarja) piše: »Prepusimo vprašanja onostranstva tistim, ki so po izobrazbi in poklicu izbrani, da jih rešujejo, mi pa ostanimo na tleh, iz katerih živimo.« Laži-svobodomiselno kmetijsko glasilo proglašja s tem neko nasprotnost med to- in onostranstvom, med življenjem na tem in na onem svetu. To de-

lajo vsi, ki se onostranstva, življenja onstran groba bojijo. Po krščanskem nauku in prepričanju je onostransko življenje plačilo, odnosno kazen za način življenja na tem svetu. Ako pa to osnovno krščansko resnico propovedujejo in zabičujejo za vsa področja tostranskega življenja tisti, ki so po izobrazbi in poklicu izbrani, da rešujejo vprašanja onostranstva, jih laži-svobodomiselnost in naprednjaki psujejo kot klerikalce. Laži-svobodomiselna doslednost in hinavščina!

Trkajte se na prsi! Celjska »Nova doba« (27. januarja) tako-le deklamira v oddelku »Politika«: »Pri nas se ne čuva dostojanstvo človeka, ne spoštuje se pošteno prepričanje drugega. Ostala je samo še surova sila, laž in kleveta, ki ruši vsako moralo.« Te ugotovitve, ki jih JNS list imenuje »dragocene«, veljajo v polni meri za dobo JNS diktature nad slovenskim ljudstvom. Nikdar ni bilo dostojanstvo slovenskega človeka tako pogaženo, nikdar se ni prepričanje drugega manj spoštovalo, nikdar ni tako strahovito vladala surova sila, laž in kleveta, ko v dobi JNS strahovlade. Mesto teatraličnega deklamiranja bi bilo za JNSarje potrebno, da se spokorno trkajo na prsi.

Rojstva padajo. S tem žalostnim pojavom sodobnosti, ki se javlja žalibog že tudi med slovenskim narodom, se peča tudi »Kmetijski list« ter izoblikuje svoje modro-

Jeli potrebno

neprestano opozarjati na »Bayer«-jev križ na Aspirin-tabletah? Pač, kajli vedno znova se pojavljajo palvorbe z nakano, okoristiti se s svetovnim slovesom Aspirin tablet.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

vanje v to-le sodbo: »Tudi jaz kot razsodnik z vsemi štirimi potrdim, da je kriva padanju rojstev samo beda, beda in nič drugega kot beda.« Liberalni kmetijski Pavliha najbrž nosi barvana očala in ne vidi stvari, kakor so v resnici. Če bi imel normalne oči, bi videl, da imajo siromaki navadno največ otrok. Beda torej ni kriva padanja rojstev, marveč moralna pokvarjenost, ki samo hlasta po uživanju. To dejstvo, ki je izpričano po opazovanju razmer, potrjuje za Hrvaško »Hrvatski dnevnik«, glasilo bivše Hrvatske seljačke stranke. S tem je glavno Mačkovo glasilo slovenske mačkovce kresnilo po lažnivih ustih.

Po krščanskem svetu

Jugoslovanski škofje so bili pretekli teden zbrani v Zagrebu, da se posvetujejo o važnih stvareh, ki se tičejo vere in cerkve.

Spričo dejstva, da vedno bolj propada družinsko življenje, so škofje sestavili posebno poslanico, ki bo vernikom prebrana v

Telefon po dnu Sredozemskega morja

Italijanska vlada hoče svojo afriško posest čim tesneje navezati na italijanski polotok. V ta namen pripravlja direktno telefonsko zvezo z Afriko in to potom podmorskega kabla, ki bo položen po dnu Sredozemskega morja in bo najdaljši tovrstni kabel na svetu (po dnu Atlantskega oceana in drugih morij tečejo brzojavni kabli). Kabel se bo začel v Tripolisu na otoku Pandeluza, oprl se bo na že močno utrjeni otok Pantelleria, od koder bo šel na Sicilijo, kjer se bo v pristanišču Port Empedocle združil z že obstoječo italijansko telefonsko mrežo. Dostoj je bil najdaljši podmorski telefonski kabel med Avstralijo in Tasmanijo, ki je dolg 310 km. Italijan-

V mrežah greha

»O, z njo se ne da kar tako začeti,« je samozavestno odvrnil Štefan. »Nina je prava dama. Celo klavir ima.«

»Jaz sem jo pa smatral za lahkoživko, ki se vsakemu obesi na vrat... Sedaj pa mir! Delovodja prihaja.«

Res je prihajal delovodja in je grdo zmerjal nekega delavca, ki mu je ves pobit sledil. Ko sta odšla, se je Peter obrnil za njima. Jezno je zasikal:

»Kmalu bomo osnovali strokovno organizacijo in potem ta prasce ne bo več kričal nad nami!«

»In kdo jo bo osnoval?«

»Ti in jaz in — vsi!«

»In veš, kaj se bo potem zgodilo s teboj? Jaz sem že dalje časa tu ko ti in vem. Delovodja bo lepega dne zvedel za to, da govoriš o strokovni organizaciji. Izdal te bo ravnatelju, ravnatelj pa lastniku tovarne. In lastnik te vpiše v tako zvano črno knjigo. Kmalu nato boš frčal iz tovarne. Seveda bodo navedli kak primeren vzrok. Ti boš iskal drugod delo. A povsod bodo imeli prepis črne knjige. Preden ti bodo dali zaposlitev, bodo pogledali v črno knjigo in potem rekli: obžalujemo, a nimamo praznega mesta. Tako je, dragi moj Peter. Četudi boš umiral od glada, se te ne bodo usmilili. Zato pa raje pusti strokovno organizacijo pri miru!«

Petrove oči so se bliskale od jeze.

»A tako! A sedaj jaz povem, kaj se bo zgodilo.

4 Če ne bodo pustili, da bi se organizirali, jim bo še bolj trda predla. Pred nekaj dnevi sem bil na delavskem zborovanju. Tam je govornik povedal, kaj se bo zgodilo s temi svinjami, ko bo delavstvo dobilo oblast v roke. Hiše jim bomo zažigali, njih pa povесili. Potem bo ves njihov denar — naš.«

Štefan se je za hip zamislil, potem pa odvrnil: »Neumnosti govoriš! Ali misliš, da bodo vojaki in stražniki prekrižanih rok gledali vaše početje?«

»Tudi oni bodo na naši strani,« je hlastno odvrnil Peter. »Saj so tudi oni delavci, ali ne?«

»In kdo bo potem naročal delavcem, kaj naj delajo? Morda tisti tvoj govornik, ali celo ti? In kaj bo, če tudi ti postaneš tak prasce kakor so sedanji tovarnarji? Hm?«

Peter je s tem pokazal svoje zaničevanje nad tem sklepanjem, da je debelo pljunil.

»Tako!« je rekel zaničljivo. »Ti si torej zadovoljen s svojim položajem. Po tvojem mnenju se tu v tovarni vse vrši v najlepšem redu. Ti imaš rad svoje mesto!«

»Seveda! Zelo rad imam to zlato, sladko, umazano ječo! To je še hujše od ječe.«

Peter ga je začudeno gledal.

»Zakaj potem govoriš tako hladnokrvno?«

Štefan je ustavil stroj in se sklonil nadenj, kakor da bi hotel kaj popravljati.

»Peter, resnico ti bom povedal. Radi tega se ne razburjam kakor ti, ker ne nameravam dolgo ostati tukaj.«

cerkvah. V razpravi so tudi bila prosvetna vprašanja, osobito šolske zadeve, pa tudi vsa druga vprašanja, ki zanimajo katoliško cerkev in ki so v njih škofje storili primerne sklepe. Škofovske konference so bile napolnjene s plodovitim delom.

Počenjanje čeških svobodomislecev. Ravnjanje laži-svobodomislecev poznamo iz opazovanja slovenskega dela te mednarodne organizacije, ki mu komandira framašonska loža. Slovensko svobodomislestvo je zrastle večinoma na steblih češkega, saj so glavni propagatorji liberalistične in naprednjaške misli med Slovenci bili učenci Masaryka in njemu sličnih čeških duhov. Da ni mogel slovenski liberalizem razviti svojega programa do zadnjih posledic, je preprečilo naše ljudstvo, ki je pravočasno spregledalo njegove nakane ter onemogočilo njih izvršitev. Češki svobodomisleci pa so porabili, boljše izrabili ustanovitev lastne češkoslovaške države v izvajanje svojega programa. Kaj je to pomenjalo za krščansko družino, šolo in vzgojo mladine, je nedavno odkrito in odločno povedal najpristojnejši činitelj, praški nadškof kardinal dr. Kašpar. V svojem govoru ob posvetitvi nove češke dekliške gimnazije v Pragi, ki jo vodijo uršulinke, je rekel med drugim: »Po prevratu, ko se je pri nas vse odvrnilo od Boga, se je na ukaz naše družbe začelo z razkristjanjevanjem in laiziranjem tako pri zakonu in družini, kot pri mladini in šoli. Odpravili so tudi cerkveni pokop in ga spremenili v sežiganje. Teda je prenehal tudi »Veni, Sancte Spiritus« (Pridi, Sveti Duh), prenehal »Te Deum«. Otroci niso več vodili v cerkve, iz šol so odstranili križe, pouk verouka je bil otežkočen. Šol niso več blagoslavliali, toda zato so se napolnjevale kaznilnice z mladostnimi zločinci. Gorje, če se ljudstvo ne povrne k Bogu...«

Štrašne številke. Čim bolj očiščujejo španski nacionalisti svojo domovino republikansko-komunistične divjaške strahovlade, tem več dokazov prihaja na dan o strahovitih zločinih anarhistično-komuni-

stične druhal. Ob koncu leta 1938 je vatikanski list »Osservatore Romano« objavil stvarne podatke o zlodejstvih komunističnih barbarov v nekaterih španskih pokrajinah. V pokrajini Santander je bilo umorjenih 156 duhovnikov, v pokrajini Oviedo 119. V teh dveh pokrajinah je bilo uničenih več ko 200 cerkva, v pokrajini Huesca pa 400. V škofiji Saragosa so boljševiki zavzeli samo 176 župnij; v teh so porušili ali storili nerabne vse cerkve, umorili so 76 duhovnikov, o 40 pa se ne ve, kje so. V vseh tistih krajih Katalonije in pokrajine Castellon, ki so jih zdaj osvojili nacionalisti, ni bila niti ena cerkev nedotaknjena; vse so komunisti pred odhodom ali z dinamitom porušili ali drugače oskrunili. V Španiji je 37 škofij, ki so bile pod oblastjo boljševikov, deloma so še zdaj. Tu je bilo cerkva, kapel in samostanov skupno 26.000. Od teh jih je več ko 17.000 porušeni ali zažgani, torej več ko 70%. Na otoku Minoriki, ki ima 40.000 prebivalcev, je bilo ubitih 38% vseh duhovni-

kov in redovnikov. V mestu Tarragoni, ki so jo nedavno osvojili nacionalisti, so ob začetku vojne komunisti zaprli 13.000 oseb, od teh so 350 že v nekaj dneh postrelili, v naslednjih mesecih pa še več. Vsega skupaj je bilo v Tarragoni pomorenih nad 1500 ljudi. Divjanje komunistične druhal v Španiji spominja na grozovita zlodejstva Timurjevih Mongolov v 14. stoletju.

Komunist kot domoljub. V južni Franciji izhaja revija (list), ki jo izdaja francoski pisatelj Jean Giono, kateri je eden izmed vrhovnih voditeljev komunistične stranke. V svojem listu objavlja Jean Giono ta-le razgovor med seboj in neko ženo. On: »Edina zmaga je življenje.« Ona: »Kaj pa takrat, če nas Nemčija napade? Kaj naj takrat storimo?« On: »Odpovedati moramo službo vojni. Ako nas Nemčija napade, kaj bi se nam moglo hujšega zgoditi, kakor da bi morali postati Nemci? Kar se mene tiče, sem rajši živ Nemec, kot pa mrtev Francoz. Mussolini je sicer rekel, da je boljše en dan preživeti kot lev, kakor sto let kot ovca. Jaz pa rečem, da rajši živim sto let kot ovca, kakor en dan kot lev.« Takšen je komunističen patriotizem. Ni čuda, da je Francija zadnji čas v mednarodnem življenju tako oslabela, če pa je v njej imel marksistični socializem in komunizem tako važno besedo!

Novice

Osebnosti

Imenovanje. Škof dr. Ivan Tomažič je imenoval za duhovnega svetnika g. Mirka Ratej, predsednika Zveze bojetnikov, bivšega vojnega kurata in dolgoletnega kateheta v Trbovljah. K zaslužnemu imenovanju naše častitke!

70 letnica vzornega šolskega upravitelja. V Podčetrtku ob Sotli je obhajal sredi minulega tedna 70 letnico g. Franc Lovrec,

upokojeni šolski upravitelj. G. jubilar je vzor pravega krščanskega vzgojitelja mladine in se je veselil kot učitelj na vseh službenih mestih najlepših uspehov. Krepkemu ter čilemu 70 letniku častita »Slov. gospodar« z željo, da bi ostal ohranjen v Podčetrtku do skrajnih mej človeškega življenja!

Štoperski g. župnik umrl. V Stopercih pri Rogatcu je preminul g. Alojzij Pihler, tamošnji dolgoletni župnik. Rodil se je dne

»In kam boš šel? Morda k mornarici?«
»Ne! Hvala za norčevanje! Vem za boljši izhod. Ponoči nisem n. gel zaspali. Razmišljal sem. Spomnil sem se na to, koliko velikih, bogatih ljudi je prav tako začelo svojo življenjsko pot ko ti in jaz. Kako so prišli do bogastva? Srečo so imeli. Po naključju so iznašli kako novo stvar. Tako sem mislil, da bom tudi jaz iznašel kaj novega.«

Peter je spet pljunil.

»Ti? Saj še dobro čitati ne znaš!«

»Nič ne de!« je mirno odvrnil Štefan. »K iznajdbam ni potrebna velika načitanost. Pred dnevi sem čital o nekem fantiču, ki je iznašel jadralno letalo in je z njim preletel precej široko reko.«

»No in kako korist ima kdo od tega?«

»Ko bo izpopolnil svoje letalo, bo mogel z njim preleteti tudi velike daljave.«

»Sinko, tisti gospod iznajditelj je norec s teboj vred.«

»Pusti ga pri miru! Jaz bom kako bolj praktično stvar iznašel. Morda kak tiskarski stroj na električni pogon.«

Ko je videl začudenje in malovernost v Petrovih očeh, je nadaljeval:

»Sicer pa tudi druga pota vodijo k uspehu. Slišal sem tudi o takih, ki so s svojimi prihranki igrali na borzi in preden so se prav zavedli, kaj delajo, so postali milijonarji. In koliko revežev, podobnih tebi in meni, se je povzpelo v Ameriki na najvišja mesta!«

Štefan je utihnil, ker se je spet bližal delovodja. Razgovor se pa tudi pozneje ni nadaljeval.

Popoldan je počasi mineval... Dolgočasno enoličnost je prekinil prihod blagajnika, ki je šel od delavca do delavca in vsakemu izročil rumen zavitek.

»Hvala Bogu!« je vzdihnil Štefan. »Denar sedaj že imam!«

Odprl je zavitek. V njem so bili trije petdolarski bankovci in en poldolarski srebrnik. Priložen je bil listek s pripombo: »Petdeset centov odtegljaja radi zamude v petek jutraj.« Za petminutno zamudo so odtegnili petdeset centov. Ob drugih prilikah bi se radi tega jezil, sedaj se niti zmenil ni za to. Samo na Nino je mislil.

Naposled je ura odbila šest. Kar tekel je domov.

Doma se je obril, umil, lepo počesal in skrbno oblekel. Nato je povečerjal.

Ob pol osmih se je odpravil od doma.

»Kam greš?« ga je vprašala mati nejevoljno.

»Ven. Sestanek imam.«

»Jutri je velika noč, ne pozabi na to!«

»O, ne bom pozabil!«

»H kateri maši boš šel?«

»Mislim, da k pozni.«

»Torej ne boš šel z menoj k svetemu obhajilu pri rani maši?«

»Enkrat bi rad nekoliko dlje spal,« je odvrnil Štefan, a ko je videl materino razočaranje, je dodal:

»Če bom pravočasno šel spat, potem bom šel z vami.«

ski kabel pa bo dolg okrog 700 km in bo do konca prihodnjega leta dogotovljen. Kako pomembna bo ta zveza, vedo prav dobro — Angleži.

*

Kaznovano praznoverje

V občini Subocetateji v Romuniji je razsajala v minulem poletju živalska kužna bolezen, ki je pobrala mnogo krav in konj. Praznoverno prebivalstvo je bilo prepričano, da povzroča nesrečo kalčna čarovnica in je zato ponoči odprlo tri grobove, v katere so bili malo prej pokopani tri stare kmetice. Kmetje so truplom z vilami prebodli srca in so trupla nato na pokopališču sežgali. Sedaj jih je sodna oblast pozvala na odgovor in je tri glavne krivce obsodila na daljšo ječo.